

The background is a dark teal color. It features several abstract shapes: a large teal circle on the left, a smaller teal circle at the top right, a red vertical rectangle at the top right, a large teal circle on the right side, and a small teal circle at the bottom right. The text is centered on the left side of the large teal circle.

Moerassen en binnenwateren

STILSTAANDE WATEREN

Dijkdoorbraken: wielen

Haarsteegse Wiel

Poelen

Sloten

Plassen

zandwinplas

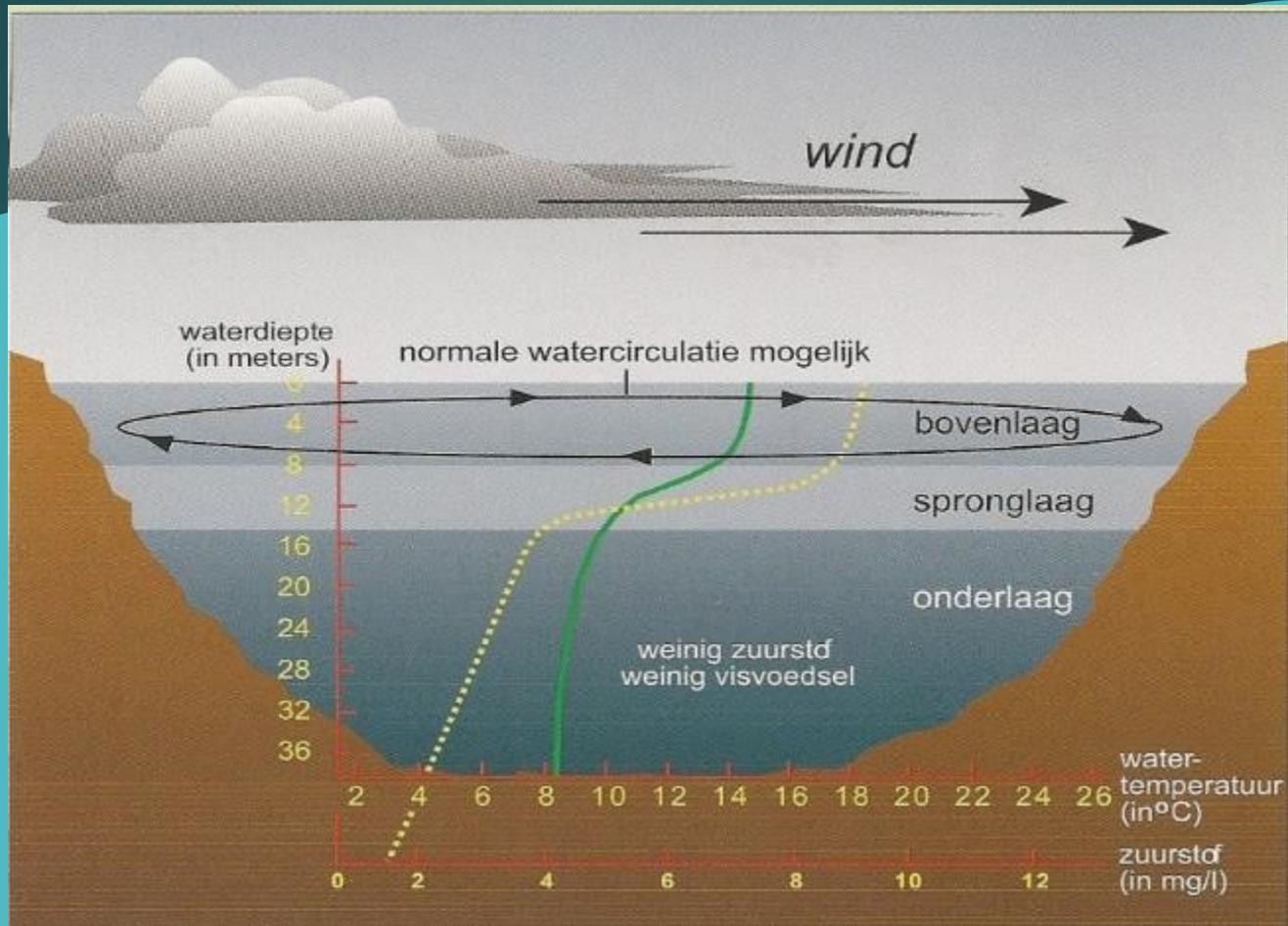
Veenplas-ven

Kijkje onder water

Spronglaag

Ecosysteem van een plas

Ecosysteem van een plas

Bij dit ecosysteem is de voedselrijkdom van het water van groot belang. In voedsel-arm water is de plantengroei (bijvoorbeeld in de vorm van algen) gering, waardoor er ook relatief weinig dieren in de plas kunnen leven. In voedsel-rijk water groeien veel planten, die door hun aanwezigheid veel dierlijk leven mogelijk maken.

Het moerasgedeelte is constant nat, maar rijkbegroeid. Het levert echter nauwelijks een bijdrage aan het ecosysteem van het open water.

Zonne-energie hebben de groene planten voor hun fotosynthese nodig. Bij dit proces wordt CO_2 (uit de lucht of het water) gebruikt voor de vorming van planteweefsels.

Primaire producenten. Grote planten zijn opvallend, maar worden nauwelijks gegeten. De belangrijkste producenten zijn dan ook de lagere planten van het fytoplankton.

Lichthoeveelheid hangt af van diepte en troebelheid.

De hogere planten worden nauwelijks gegeten. Wanneer ze afsterven, vormen ze een grote massa afval dat zich jaarlijks verder ophoopt, waardoor het water ondieper wordt en moeras- of zelfs landplanten zich er kunnen vestigen.

Plantenetors. Het fytoplankton wordt hoofdzakelijk door het dierlijke plankton gegeten; de hogere planten door enkele vogels en waterslakken. Meestal leven de slakken echter van de algen op de planten.

Veel aquatische dieren leven alleen als larve in het water (kikkers, muggen, libellen enz.). Ze dragen dus slechts gedurende een deel van hun levenscyclus bij aan het ecosysteem van de plas.

Veel vissen dienen als voedsel voor reiger, visarend of otter. Deze rovers bewonen andere biotopen, dus het voedsel dat zij opnemen betekent een verlies voor het ecosysteem van het water. De mens vangt vis en de paling trekt uit eigen beweging weg.

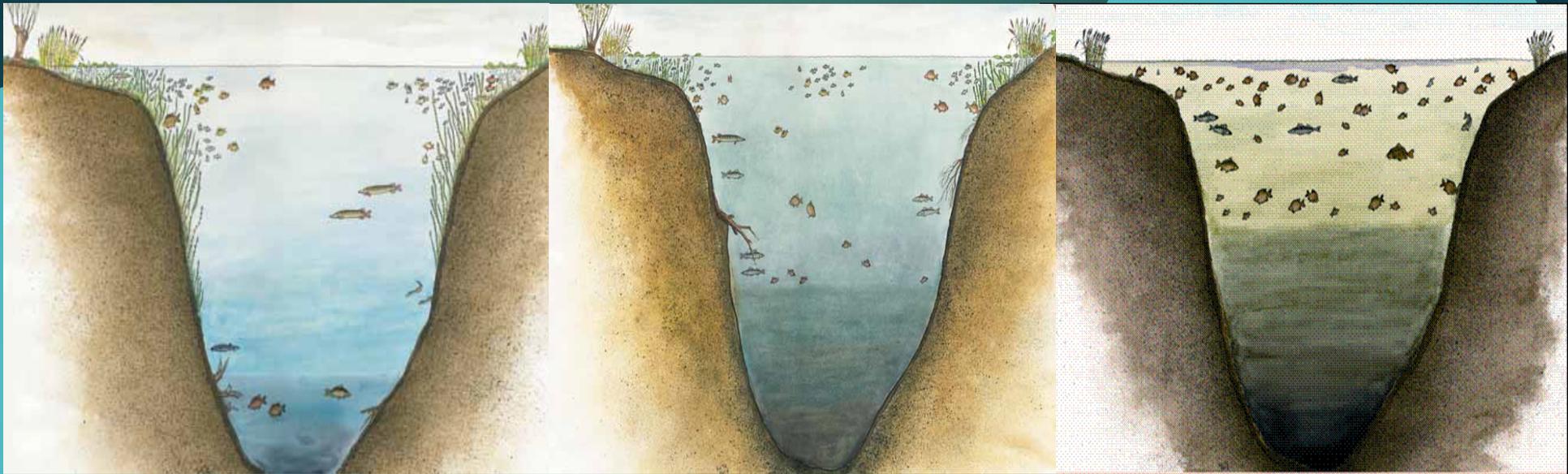
Toevoer van voedingsstoffen voor rivieren of vanaf het land.

Vleeseters. Veel vissen eten dierlijk plankton, maar worden op hun beurt weer gegeten door grotere vissen of vogels. Dit zijn de secundaire vleeseters.

Sommige vissen, zoals de zeelt of de karpertje, leven van dieren die in de modderbodem zitten, evenals bepaalde roofzuchtige keverlarven en vogels.

Dood dierlijk materiaal zinkt naar de bodem, waar het tot voedsel dient van in de modder levende detritus-etters, zoals wormen, slakken en insectlarven.

Van Helder naar Troebel

Blankvoorn
Snoek

Blankvoorn-brasem
Baars-snoek

Brasem
Snoekbaars

Blankvoorn

Zichteter van zowel planten als dieren

Omvang hangt af van voedselaanbod

Houdt van helder water

Snoek

Zichtjager achter waterplanten

Kannibaal

Zeer gevoelige zijanten die bewegingen registreren

Jaagt van onder en pakt prooi met kop vooruit.

Baars

Leeft in scholen
Smakelijke vis, paait in ondiepe zone
Zichtjager die ook in voedselarm water leeft

Brasem

Gewend aan weinig zicht eet van detritus

Leeft ook dieper

Slijmerig en geurig

Snoekbaars

Glasachtig oog kan nachtzien heeft ook zijlijnorgaan
Kan in zeer diep water leven
Eigenlijk exoot
Doet het beter als snoekstand afneemt

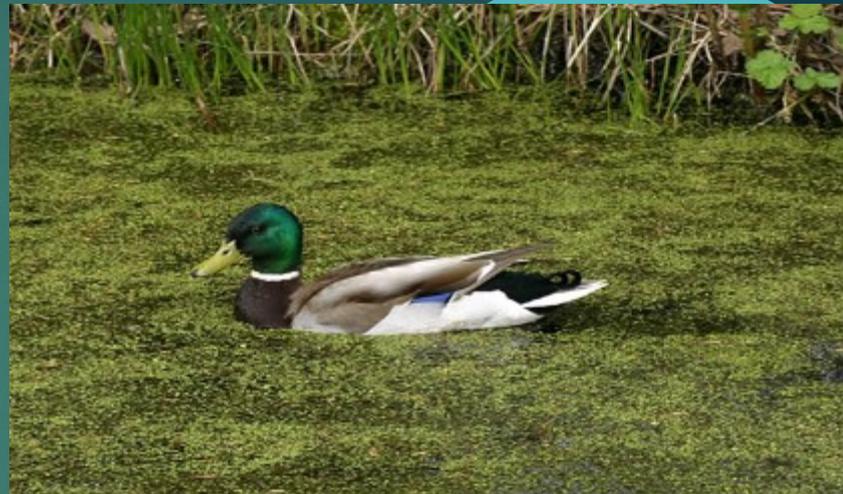
Natuurlijk voedselweb

Algenbloei en gevolgen

Explosieve plantengroei duidt op verrijking met voedingsstoffen

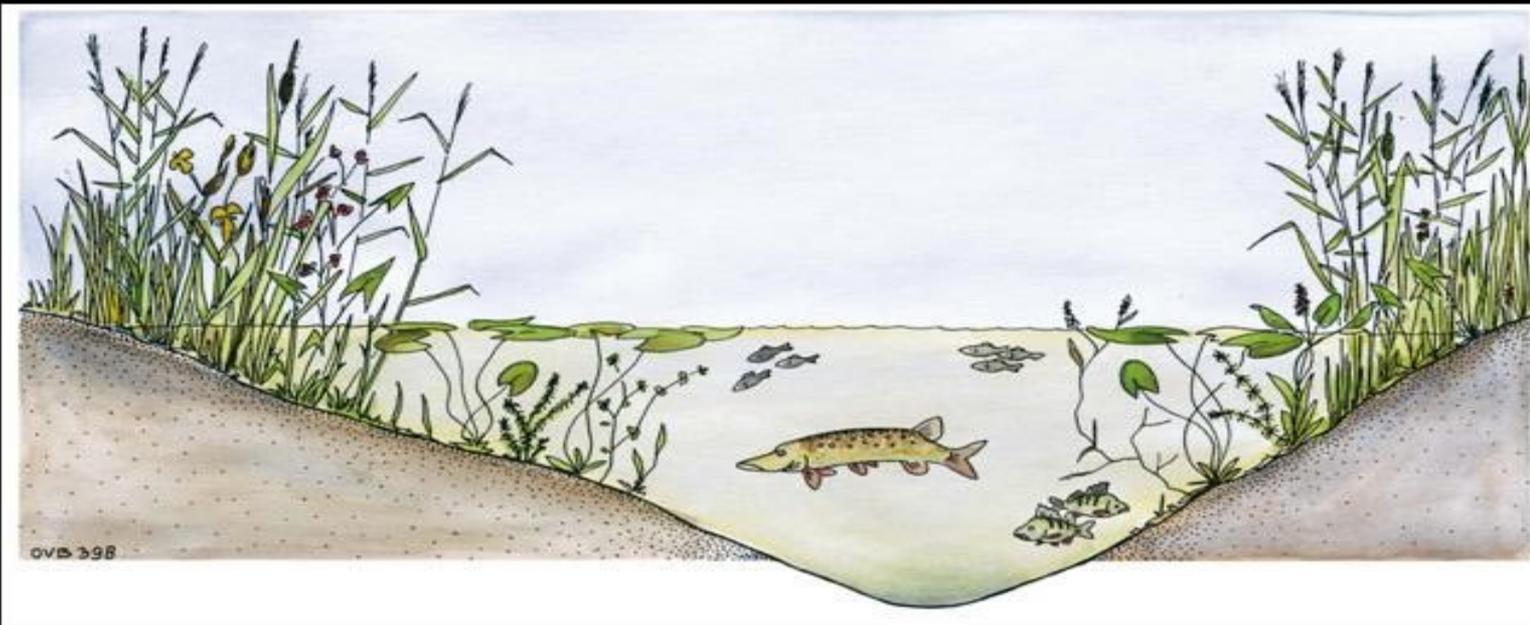
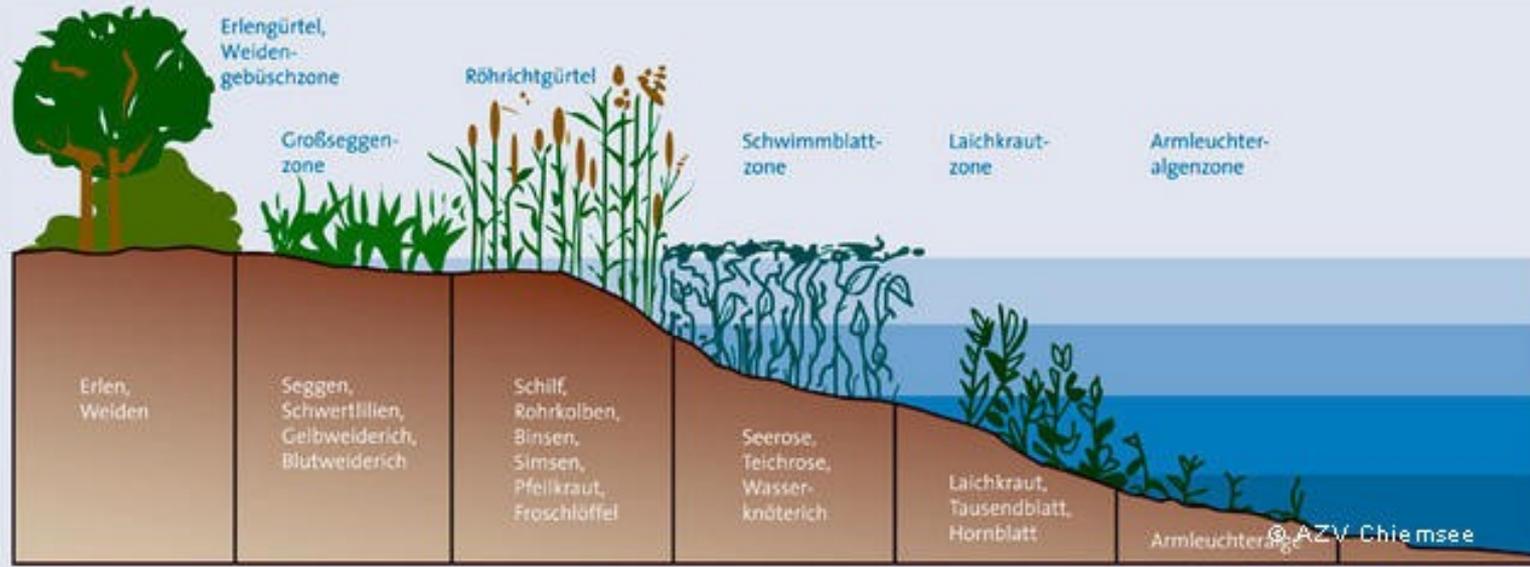

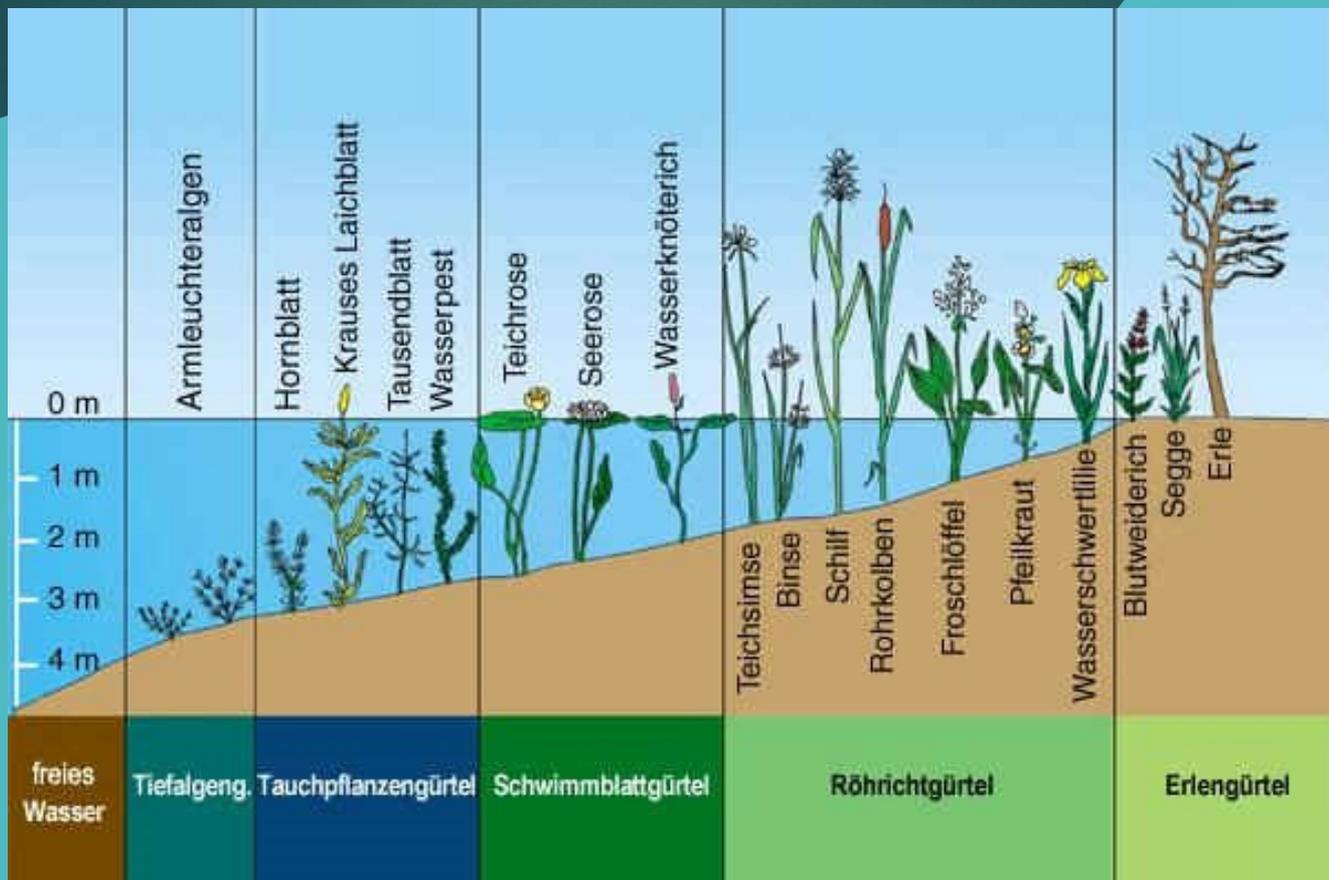
Blauwalgen zijn bacteriën

De oeever

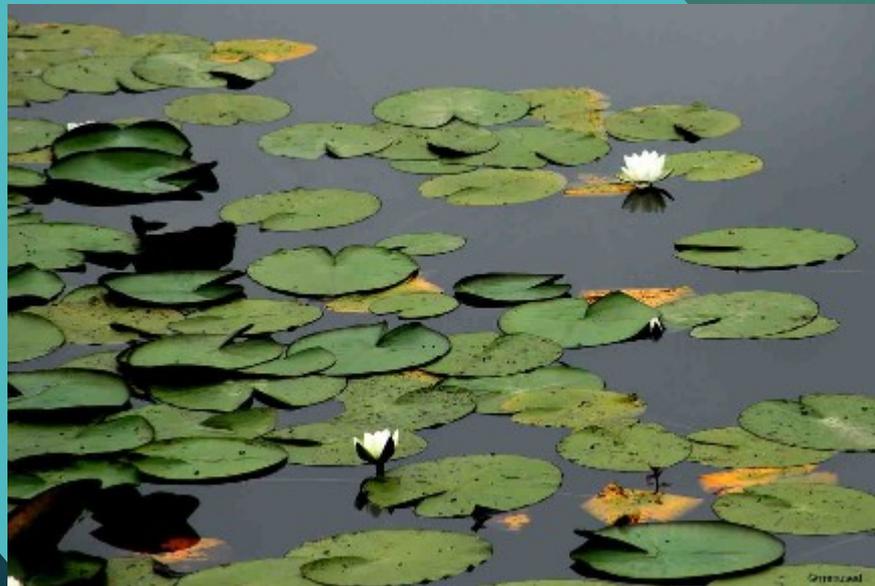

Onderwater planten

Drijfblad planten

Oeverrand planten

Oever planten

Zachthout oeverplanten

Rietoevers hebben een zuiverende werking

Waterlelies duiden op een bodemsliblaag

Blaasjeskruid in schoon helder water

Waterviolier in kalkrijk grondwater

Verlanding

- ▶ In voedselrijk milieu met waterplanten en riet

Verlanding

in voedselarm milieu met o.a. veenmos

Niches in en rond het water

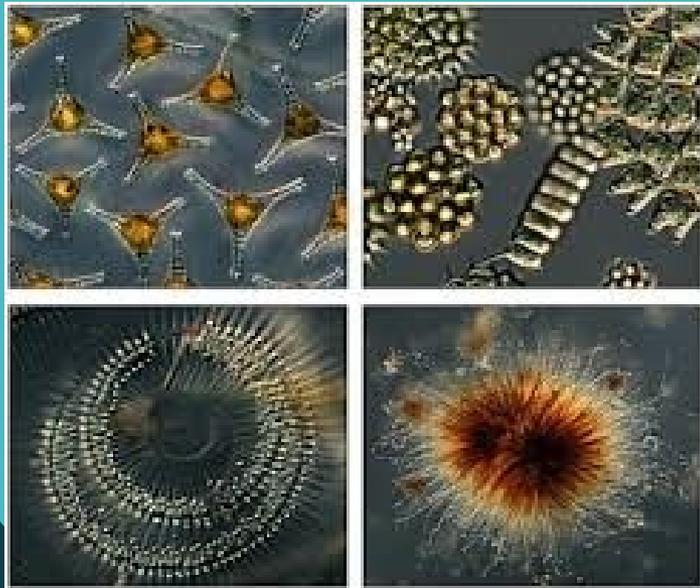
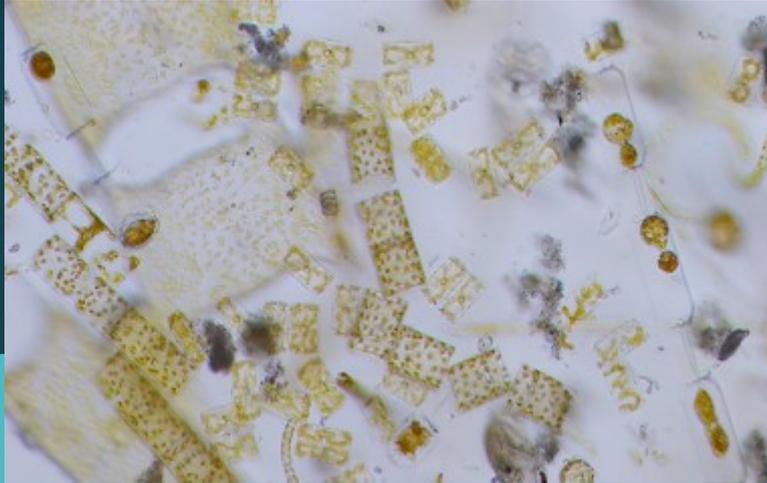
Niches

Macrofauna

Fyto-plankton

Zooplankton

